

Den 10. december 1996 har De danske Landboforeninger og Dansk Familielandbrug skrevet til udvalget vedrørende forslag til lov om beskatning ved dødsfald (dødsboskatteloven) (L 90 – bilag 3) og forslag til lov om ændring af lov om afgift af dødsboer og gaver. (Ændringer som følge af dødsboskifteloven og dødsboskatteloven m.v.) (L 91 – bilag 3).

Ad dødsboskatteloven

Landbrugsorganisationerne vedlægger som bilag et notat fra Landbrugets Rådgivningscenter, der kommenterer en række enkelttelemønter i lovforslagene. Bemærkninger til de enkelte elementer følger nedenfor i den rækkefølge, der er brugt i notatet fra Landbrugets Rådgivningscenter.

Ad §§ 4 og 42, afgrænsningen mellem boet og den efterlevende ægtefælle:

Det fremsatte lovforslag indeholder den grundlæggende regel, at den efterlevende ægtefælle beskattes efter almindelige personbeskatningsregler i hele boperioden, ikke alene af personlig indkomst, men også af f.eks. kapitalindkomst, uanset om indkomsten måtte hidrøre fra aktiver, der før dødsfaldet tilhørte den efterlevende ægtefælles andel af ægtefællernes formuefællesskab.

Efter de gældende regler henregnes formueafkast i boperioden til dødsboet, uanset om afkastet hidrører fra førstafdødes eller den efterlevende ægtefælles formue, såfremt og i det omfang der før dødsfaldet var formuefællesskab (eventuelt skilsmisssæreje).

Landbrugsorganisationerne giver grundlæggende udtryk for den holdning, at de gældende regler bør bevares, i hvert fald hvis en af ægtefællerne har drevet selvstændig erhvervsvirksomhed. Der påpeges en række eksempler, hvor man finder, at der kan være tvivl om rækkevidden af de foreslåede regler.

Indledningsvis bemærkes, at ingen af de beskrevne afgrænsningsproblemer mellem førstafdødes og den efterlevende ægtefælles formue er af grundlæggende ny karakter. Tilsvarende afgrænsningsproblemer forekommer efter de gældende regler i tilfælde, hvor ægtefællerne har haft fuldstændigt særje med hensyn til hele deres formue eller dele af denne. Reglen om, at den efterlevende ægtefælles afkast af aktiver

skal henregnes til og eventuelt beskattes i boet, gælder således ikke for aktiver, der tilhørte den efterlevende ægtefælles fuldstændige særje.

Indledningsvis bemærkes endvidere, at det er korrekt som anført af Landbrugets Rådgivningscenter, at man ved delingen af et fællesbo også medregner den efterlevende ægtefælles del heraf. Den efterlevende ægtefælle bevarer imidlertid – både efter de nugældende og efter de fra 1. januar 1997 gældende skifteregler – den fulde rådighed over sin formue i boperioden. Den efterlevende ægtefælles formue indrages kun i en enkelt henseende i skiftebehandlingen, nemlig derved at den efterlevende ægtefælle ved boets afslutning afkræves en opgørelse over sine aktiver og passiver, på basis af hvilken boslodsudvekslingen sker.

De foreslåede regler om beskatningen af den efterlevende ægtefælle i boperioden ligger således i forlængelse af de skifteretlige regler, og som det fremgår af de nedenstående kommentarer, giver henvendelsen ikke anledning til grundlæggende ændringer heri.

Landbrugets Rådgivningscenter anfører, at det bør afklares, i hvilket omfang den efterlevende ægtefælles indkomst i boperioden indgår i bodelingen.

Justitsministeriet har vedrørende dette oplyst, at dødsboskifteretloven ikke ændrer noget i forhold til de nugældende regler. Efter de nugældende regler ophører formuefællesskabet pr. dødsdagen, og de fællesjeaktiver og -passiver, som den efterlevende ægtefælle havde ved dødsfaldet, indgår således i boslodsudvekslingen. Da boslodsudvekslingen ikke sker pr. dødsdagen, men pr. skæringsdagen, er det imidlertid de pågældende aktivers og passivers værdi på skæringsdagen, der medregnes. Heri ligger efter gældende praksis, at der medregnes værdistigninger og -tab i boperioden samt afkast i boperioden.

Forslaget om, at afkastet skattemæssigt henregnes til den efterlevende ægtefælle, medfører, at det afkast, der skal indgå i boslodsudvekslingen, er afkastet korrigeret for skat. Skatteministeriet og Justitsministeriet, med hvem spørgsmålet er drøftet telefonisk, er imidlertid enige om, at spørgsmålet ikke egner sig til løsning i lovtekst, hvorved især er henset til, at de gældende skitemæssige regler om spørgsmålet ikke bygger på lovbestemmelser, men er udviklet i praksis.